

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 1.40
Pol leta 720
Četrt leta 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici, na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Severna železnica.

Veliko hrupa je vzbudil zadnje dni načrt neke pogodbe med vlado in med dosedanjimi lastniki c. k. Ferdinandove severne železnice, ki privaža iz Galicije, Šlezije in z Moravskega žito, živino, premog in drugo na Dunaj. To železnico je zgradila pred 50 leti neka privatna družba, ki je potrosila za njo 106 milijonov. Železnica daje tako dobre dohodke, da njeni lastniki dobivajo vsako leto obresti od onega denara, ki so ga pred 50 leti zazidali, in da jim ostaja še okolo 14 milijonov na leto, katere bratovski med seboj razdelijo. Lastniki te železne ceste so bogati judi — Rothschildi in drugi. Ker ima železnica velike dobičke, zato se prodajajo njene akcije (delnice, dolžna pisma), ki se glasé na 1000 gl, po 2552 gl.

Vsled pogodbe, katero je sklenila imenovana privatna družba z vlado 4. marca 1833., ima država pravico, da odkupi to železnico za se, ko preteče 50 let, to je leta 1886. Dosedanji lastniki se tega silno bojijo, ker tako bi izgubili vsako leto 14 do 19 milijonov goldinarjev, katere bi država pridobila. Avstrijski davkoplačevalci so se veselili onega trenutka, ko bi prešla imenovana železnica v državno last, ker država bi pridobila na enkrat dohodkov za 19 milijonov goldinarjev na leto. Potem bi država lahko davke znižala ali pa bi jej vsaj ne bilo treba novih dolgov delati. Velika prevara je bila torej za občinstvo, ko se je razglasil načrt neke pogodbe med vlado in dosedanjimi lastniki, po kateri pogodbi bi ostala železnica še 50 let, to je do leta 1936. v rokah imenovane družbe s tem pogojem, da država bi imela pravico odkupiti to železnico, ako bi hotela, po 40 letih, t. j. od leta 1926. naprej.

„Sočinim“ čitateljem se bo čudno zdelo, kako more avstrijska vlada tako pogodbo nameravati; ali to je prav naravno. Naša država jemlje vsako leto mnogo milijonov goldinarjev na posodo. Posojevalci so bogati judi in drugi, ki so ob enem lastniki one železnice. Ako bi vlada ne pustila železnice v rokah teh bogatinov, bi jej ne posodili denarja in bi ne mogla vladati. Omenjeni načrt pogodbe pride v državnem zboru v razpravo in tu se pokaže, ali bo mogoče rešiti ponosno Avstrijo iz rok kapitalistov ali ne.

Na Dunaji so začeli delati na vse kriplje proti namerovani pogodbi in po vsi pravici. Devetnajst

milijonov goldinarjev ni 19 krajcarjev; z ono vsoto bi se dalo mnogo narediti. Za povišanje duhovskih plač po načrtu poslanske zbornice bi potrebovala vlada za vse avstrijske duhovne nekaj čez en milijon. Vlada jadicuje, da teh plač ne more povišati, ako jej zbornica ne dovoli večjega davka na žganje. Ako bi se prihranilo oaih 19 milijonov severne železnice, pomagano bi bilo vsem duhovnom in bi ostalo še blizu 18 milijonov goldinarjev.

Pretekli torek je bil na Dunaji ljudski shod, katerega se je udeležilo silno veliko ljudstva. Dr. Lueger je poročal o tej zadevi in je med drugim rekel: Splošno se zahteva, naj država odkupi severno železnico. Tudi dunajski listi so pisali od začetka v tem smislu; ali ko jih je obrosil blagodejni dež (to je: ko so dobili denar, da naj bi molčali o tej zadevi), so obmolknili. Samo „N. fr. Presse“ je bila toliko drzna, da je pisala, kakor bi bila namerovana pogodba v škodo lastnikom severne železnice. (Splošni smeh). Pri občnem zboru železniških delničarjev so se trudili štiri odvetniki, doktorji državnega in cerkvenega prava, da bi dokazali, da namerovana pogodba je v škodo delničarjem (občni smeh); ali delničarji so sprejeli enoglasno predloženi načrt. Jedro železniškega prašanja je ta: Kdo naj vlada v Avstriji? država nad kapitalom? ali kapital nad državo? (Gromovito pritrdjevanje.) Razne okoliščine so nanosle, da so današnje države le oskrbnice kapitalistov, t. j. da s svojo upravo njim služijo. Govornik je potem proslavljal Bismarka kot moža, ki se je znal takim nevarnostim v bran postaviti. Slednjit je bila sprejeta resolucija, naj se dela na to, da sprejme država to najbogatejšo železnico v svojo last.

Razprave v državnem zboru nam pokažejo, ali je Avstrija sama svoja ali pa v rokah svojih upnikov. Bog daj dobro, da bi se avstrijski orol prosto dvigal, da bi ne imel zvezanih perutih.

Deželna blagajnica goriška naj se opusti.

(Konec.)

Res je, da kadar bo v drugi hiši računovodstvo in v drugi hiši blagajnica, bo morala vsakatera stran

ka najprej k deželnemu računovodstvu zaradi ugotovljenja in potem k denarnici, ter da zaradi take určbe zamudijo stranke več časa. A pomisliti je treba, da koristi posameznikov se morajo jamakniti splošni koristi. Po tem načelu so urejene c. k. finančne denarnice v onih mestih, v katerih so računski oddelki nakazajočih oblastnij. V takih mestih so denarnice bolj oddaljene od računovodstev, nego bi bila deželna denarnica goriška, tudi ako bi jo premestili na solkansko cesto.

Ali bi se pa sè sedanjim osebjem deželnega računovodstva mogle izvesti vse rečene preuredbe? Kakor znano nameščeni so pri deželnem računovodstvu deželni računovodja, en računski oficijal, en računski asistent, dva računska praktikanta, ter dva pomočna uradnika. — Mnogo dosedanjih opravil pri deželnem računovodstvu bi se lahko odstranilo, ako bi se sprejelo načelo, da deželno računovodstvo je le dopolnilni oddelek deželnega odbora in da le finančni odsek deželnega zbora (oziroma deželni zbor) pregleduje samostalno račune deželnih zalogov, ter jih po okolnosti potrdi ali pa zavrže.

Odpala bi potem posebni protokol vseh računovodstvu došlih aktov in propisovanje vseh rešitev na deželni odbor, katera dela zahtevajo gotovo enega definitivnega ali vsaj enega pomočnega uradnika. Olajšala bi se pa še druga opravila, ako bi deželni zbor za deželno računovodstvo sestavil poseben pravilni navod, ako bi sprejel splošna pravila o računskem pregledovanju denarničnih dnevnikov, z eno besedo: ako bi po temeljitim preudarjanji uredil pri deželnem računovodstvu pravilno in osobno prašanje. Opravilno prašanje smo v pričujoči razpravi le v glavnih potezah načrtali; posamezne točke ne spadajo v „Sočine“ predale, ampak v natančno nadaljnjo raziskavanje našim deželnim poslancem. Zamolčati pa ne moremo osobnega prašanja, katero naj se tako uredi, da bo uredba v gnotni in duševni korist naši deželi.

Uradnik, kateri mora vestno izpolnevati svoje dolžnosti, kateri je navezan na svojo plačo, mora biti plačan primerno svojim delom, ker drugače je primoran, iskati si zaslužka po drugi strani. Uradnik mora biti definitiven, a ne samo pomočen, katerega lahko vsak čas gospodar odstrani. Načelo naj bode deželnemu zboru nameščenje stalnih deželnih računskih uradnikov se primerno plačo, katerih eden namdomesti gotovo dva pomočna uradnika. Deželni zbor

LISTEK.

Vedavštvo na Cerkljanskem. (Dalje.)

Druga bajka, katera nam opisuje vedavštvo, je sledeča. Neki mož je imel ženo, katera je v adventnem času vsako noč ustala, odšla in prišla še le zajutra nazaj. Mož je to zapazil in sklenil pozvedeti, kam žena zahaja. Sel je tedaj neko noč za njo. Ko je žena prišla do namenjenega mesta, se je ustavila, a mož je splezal na bližnji oroh. Vedavki so se začeli pretepati, so njegovo ženo razrgali ter kose po zraku metali. Mož na orehu je eno rebro ujel. Proti jutru so kose zopet zloževali, a ker tistega rebra niso mogli dobiti, so odlomili orehovo vejo in so ji naredili novo rebro. Pozneje, ako sta se kedaj prepirala, je mož ženi večkrat nagajal, da ima orehovo rebro.

Rekli smo, da so dane po ljudski pravljici vedavkom nenavadne moči. Njim ni noben hrib prestman. Z enako hitrostjo hodijo po strminah, kakor po ravnem. Dana jim je posebna hitrost, da ko blisk preidejo iz kraja v kraj. Visoko skalovje, globoki propadi, vse to njih nikakor ne zavira, ker ni ga propada, da bi ga ne mogli preskočiti. Pri tem opravilu ima včasih vsak vedavk tudi svojo luč, in ko se snidejo, združijo se vse te luči zopet v eno samo luč. Od tod morda tudi prihaja, da si ljudje svetlobo, katero ob vodah vidijo, predstavljajo kot vedavke; marsikdo

nam vé pripovedovati, kako so ga vedavki v podobah luči skoro celo pot do doma spremljali. Vedavki večkrat tudi skupaj večerjajo in kar so z lučmi naredili, lahko tudi s skledo napravijo, razdelijo jo naureč in zopet zložijo. Clovek jih pri tem opravilu lahko zasači in, ako so mu sicer znani, jih lahko tudi sedaj spozna. Za tak slučaj mu sicer nič žalega ne naredijo, ali gorje njemu, ako bi jih izdal, da bi namreč drugim povedal, katere je v vedavski družbi zapazil. Takega bi pri kaki drugi priliki gotovo brez milosti razrgali. Tudi o tem imamo bajke, katere je stvarila ljudska domišljija.

V prejšnjih časih je potoval neki mož skoz smrekov gozd. Prišel je do mesta, kjer sti se dve poti križali, in tukaj je naletel na vedavke, ko so ravno večerjali. Ko ga ti zagledajo, razdelijo veliko skledo, katera je stala na sredi, na dva dela, odmaknejo kosa na obe strani poti ter pustijo moža po poti naprej. Predno pa odide, mu ostro zapretijo, da bo gorje njemu, ako jih izda. Mož jih sicer ni izdal, ali v svoji neprevidnosti se je vendar toliko izrazil, da jih je videl, in tudi za ta majhen prestopok je bil kaznovan. Tisti mož je pozneje enkrat zopet na omenjene vedavke naletel in zaradi prvega prestopka se ga tako nagnali, da je ves moker domov prisopel in je „vsak las imel svoj curk“. Druga pravljica. Bila sta pastir in pasterica, katera sta navadno skupaj pasla. Pasterica je nekega dne slučajno naletela na vedavke in kakor otroci, kateri ne morejo nobene reči zamolčati, jih je izdala. Bila je zato tudi hudo kaznovana in sicer s tem, da so jo pod nekim orehom na

križanji dveh poti razrgali. Pastir je bil pa na orehu ter je vse to opazoval, in ko so začeli kose po zraku metati, je eno rebro ujel. Pozneje so kose zopet spravljali, ker so jo hoteli oživiti; a ker niso mogli najti enega rebra, so ga iz lesa naredili in pastir je pozneje ubogi pasterici večkrat nagajal, da ima lesebno rebro.

Carodejstvo in vedavštvo sta sicer dva različna pojma in vsako ima svoje zastopnike. Vendar ljudska domišljija pripisuje vedavkom tudi čarodejno moč, kakor nam spričuje sledeča pravljica. Živel je ubog oče, kateri je imel tri sinove in eno samo ujivo. Enemu izmed teh treh sinov so pripisovali manj duševnih močij, imeli so ga za nekoliko „trapastega“ (neumnega). Nekega dne jim reče oče, naj gredo po svetu, naj pridno delajo, in da tisti, kateri več prisluži, dobi še to, kar on poseda. Prvi se napoti tisti, katerega so imeli za neumnega. Ves dan gre nepranehoma naprej, dokler ga noč ne ustavi, in ker boljšega prenočišča ni mogel dobiti, zleze v neko duplo, kjer je hotel prenočiti in prihodnji dan svojo pot nadaljevati. Prav ta čas pridejo k tistemu duplu tudi vedavki in se različne reči pogovarjajo. Neki mlad vedavk je pripovedoval, da v bližnjem gradiču prebiva bolna gospa, katero bi sicer oni lahko ozdravili, a tega da ne zasluži, ker je bila vedno skopa in trdosrčna. Star vedavk se na to oglasi in pravi: „Ako bi dobili belega konja in bi ga ogrnili z odejo in bi potem toliko časa jahali, da bi bila odeja od potu mokra in ako bi bolno gospo v to mokro odejo zavili, bi gospa gotovo ozdravela“. Oni mladenci v duplu je vse to slišal

naj pri deželni računariji po odpustu deželne blagajnice mesto sedem namesti samo šest pa v vsem sposobnih oseb, in gotov sem, da bodo vsa opravila o pravem času rešena. Računimo plačo deželnega računovodje z letnimi 2156 gld., namestnika deželnega računovodje s 1400 gld., deželnega računarskega oficijala s 1100 gld., dveh deželnih računskih asistentov vkup s 1700 gld., in enega računarskega praktikanta s 400 gld., skupno 6756 gld. Mesto deželnega blagajnika naj se opusti.

Na tak način se znižajo dosedanja stroški deželnega računovodstva in deželne blagajnice, ki znašajo 8253 gld., za svoto 1497 gld. v prvih petih letih, v drugih petih letih za svoto 1297 gld., v tretjih petih letih pa za 1097 gld. Ta znesek reprezentuje glavnicu okolo 20.000 gld. Pri rešitvi osebnega prasanja deželnega računovodstva naj pa deželni zbor posebno gleda na sposobnost prosilcev. Sposobnost zahteva: 1. poznanje uradniškega posla, 2. mogočnost občevanja z narodom. Najbolji računovodja, ki zna samo francoski, ni s p o s o b e n za našo deželo. Pri deželnem računovodstvu je sedaj nameščen le eden Slovenec zmožen italijanskega jezika, a 5 Italijanov nezmožnih pismene slovenščine. Eden uradnik naj bi tedaj reševal vse akte, ki dojdejo računovodstvu v slovenskem jeziku in naj bi poleg tega vodil še računstvo. Dve tretjini došlih aktov bi moral rešiti eden uradnik, eno tretjino pa pet uradnikov! Ker je to nemogoče, morajo pri računovodstvu reševati slovenske vloge uradniki, nezmožni pismenega slovenskega jezika v italijanskem jeziku. Ni čudo, če se po tem čujejo pritožbe o računih, katere polagajo župani, če se celo deželni poslanci pritožujejo o nejasnosti računov, položenih po deželnem odboru v javni seji.

Deželni poslanci — slovenski in italijanski — naj torej zadevo o deželni blagajnici in deželnem računovodstvu ter o lastnostih in sposobnostih, ki naj se zahtevajo pri deželnih uradnikih in nameščencih, natančno pretresejo ter naj ukrepenjo, kar spoznajo kot dobro in koristno.

Tožba kmetovalcev o nerodovitnosti češp.

Mnogokrat sem uže imel priložnost govoriti z našimi posestniki o raznih kmetijskih zadevah. Pred par dnevi govoril sem o teh rečeh tudi z jako čislanim profesorjem iz naših tolminskih hribov, med drugim tudi o sadjereji in posebno o češpah. Vsakdo je trdil, da češpe dajejo jako lep dohodek, ker se lahko na eden ali drug način spravijo v denar. Lahko se namreč prodajo precej frišne ali pa se posušijo ali pa se naredi iz njih dober slivovec, ki ima vedno dobro in gotovo ceno. Vsakdo je menil, da je lepo in dobro za kmetovalca, da se češpov plod vedno lahko in po dobri ceni prodaja, ali to da je slabo za nas, da nam češpe nočejo več tako roditi kot našim prednikom, katerim so češpe, ako ne vsako leto, pa prav gotovo vsako tretje ali četrto leto jako obilno rodile.

Med raznimi drugimi uzroki, zavoljo katerih češpe slabo rodé, smo tudi sledeče našli, ki jih hočem tukaj našim kmetovalcem navesti, da jih odstranijo, da bodo dobivali sad ko njih predniki. Vsakemu naprednemu kmetovalcu je dobro znano, da se mora peškasto sadje, namreč hruške in jabolka, požlahtniti s cepiči zlahtnih dreves, ako hočemo od njih dobivati dober in zlahten plod. Pri koščicastem sadju požlaht-

ter je hotel v svojo korist porabiti, kar je zvedel. Gre tedaj na dom bolne gospe ter se ponudi, da jo ozdravi. Seveda so se mu vsi posmehovali; a ker ne odjenja in zaterjuje gotovo pomoč, so se nadležnežu udali. Pripravili so mu belega konja, katerega je ou toliko časa jahal, da je bila odeja potna. V to odejo so potem bolnico zavili in res, gospa je ozdravela. Ume se, da so ga za to bogato obdarili in vrnil se je vesel in bogat zopet na očetov dom. Tudi ostala brata, katera sta se hitro za njim napotila po svetu, prideta domov, a ubega in raztrgana, kakor popred. Enemu bratu razodene ta, ki je bil bogat, na kak način je prišel od svojega bogastva. Tudi ta hoče svojo srečo poskusiti. Gre in se spravi v tisto duplo, v katerem je bil prenočil njegov brat. Za nekoliko časa pridejo res vedavki, a jezni in razserjeni; med seboj godernjajo, da jih je moral kdo slišati, ker bolna gospa je ozdravela. Preiščejo vse grmovje in iz dupla izvlečejo skritega brata. Vedavki so sklenili iztrgati mu jezik in dolenje ustnice, da bi ne mogel povedati nič tega, kar je videl in slišal.

Najbolj žalostno za takega človeka, kateri je podvržen vedavstvu, pa je to, da ga po ljudski govorici niti smrt ne oprosti tega neprijetnega jarma. Komur je bilo to breme v življenju naloženo, mora ga tudi po smrti prenašati. Imamo tedaj tudi mrtve vedavke. Mrtvi vedavki imajo vse lastnosti in vse zmožnosti živih in sicer še v večji meri od teh in so veliko heji od živih vedavkov. Mrtvi in živi vedavki se ne družijo radi v skupno delovanje ali bratstvo; ker živi vedavki se mrtvih celo bojé. Mrtvi vedavki nas spominjajo nekoliko na volkodlaka. Tudi neka bajka nam to spodnost kaže, dasi je volkodlak na

nimo plod, ako mlada divja drevesca samo enkrat ali k večjemu dvakrat presadimo. Taka drevesa navadno že rodé zlahten plod. Naši Slavonci navadno tako delajo in pridelujejo jako izvrstne češpe ali, kakor oni pravijo, slive, iz katerih napravljajo dobro znano žganje slivovec.

Češpove divjake izrejamo iz semena ali pa iz poganjka, katere namreč poganjajo iz korenin starih dreves. Po naših časnikih in pri družih raznih prilikah je bilo že veliko pisanja in govorjenja, da je treba mladim drevesom brez razločka, ako hočemo od njih dovoljen uspeh pričakovati, jako dovolj globoko in široko izkopati. Ako na takem mestu ni prave rodovitne zemlje, treba je za početek od drugod nastiti n. pr. gnoja mešanca ali gozdne sprstevine ali pa druge dobre zemlje, da se stavi k mlademu drevcu, da se more precej v svojej prvej mladosti vsestransko razvijati. Kdor mlado dreve na ta način sadi, naj bo prepričan, da bo drevec dobro rastle in prej ali pozneje obilen plod rodilo. Tudi je vsakemu napredovalnemu kmetovalcu poznana resnica, da, kdor bi sejal na kako njivo vedno isto žito, n. pr. pšenico, bi s časom še semena ne pridelal, posebno ako bi še prav dobro ne gnojil, in sicer zaradi tega ne, ker vsaka vrsta rastlin potrebuje posebno hrano. Žita potrebujejo dovolj fosfora za izdelovanje zrnja, česar druge rastline ne potrebujejo v tej meri; zavolj tega imamo na poljih kolobarno kmetovanje, t. j. žita, ekopavine in detelje se med seboj menjujejo.

Kar velja za poljske rastline, prav to velja več ali manj tudi za naše sadno drevje.

Prav na to pa naši kmetovalci pri sajenji sadnih dreves nič ne pazijo, ampak imajo to staro navado, da kjer stoji stara češpa, jablan itd., tje vsade spet češpo, jablan itd., čeravno so morda češpe, jabolka itd. uže več ko 200, 300 let rastle na tistem mestu in so zemljo gotovo do dobrega izmolzle.

Ako hočemo saditi na isto mesto zopet drevesa prejšnje vrste, moramo zemljo prav dobro prekopati in pognojiti in jo kake 3—4 leta porabiti za zelenjavo ali za okopavne rastline; potem času sadimo lahko zopet z mirno vestjo drevesa prejšnje vrste. Razume se samo ob sebi, da storimo bolje, ako sadimo drevesa druge vrste, kakor je bilo poprej rečeno, samo da jim zemlja ugaja. Pri nas imamo pa pri koščicastem sadju, posebno pri češpah, še to železno staro navado, da kjer kako češpovo drevo opeša, je posekamo, a pa in korenine pustimo v zemlji, da priraste iz njih mlado češpovo drevec, katero pustimo na mestu starega drevesa. To drevec tedaj nismo nič presadili, ampak pustili smo ga na mestu njegove matere brez vsake priprave za njegove prihodnje življenje. To drevec res nekoliko časa raste, in večkrat še precej dobro, ker je zemlja še dovolj močna; a kadar bi moralo plod roditi, začne bolhati in pešati in kmetovalcu ne ostane ko da je useče. Zbog se zopet ponavlja prejšnje delo, t. j. iz korenin izrastlo drevec se zopet pusti, a z njim se prav tako zgodi ko s prejšnjim.

Konec vsega tega je ta, da kmetovalec pride do krivega prepričanja, da so časi minuli, v katerih so češpe dobro rodile, ne da bi iskal pravega uzroka. Mlado češpovo drevec je izrastlo namreč, kakor smo omenili, iz korenin prejšnjega drevesa; tedaj je glavno njegovo podnožje stara korenina njegove matere, katera polagoma trohni in gnije, katera je glavni uzrok, da začenja tudi mlado drevje posebno pri strže-

Cerkljanskem popolnoma neznan. Sorodnost zapazimo v sledeči pravljici. Neki mertev vedavk je večkrat zahajal po noči k ljudem. Čudno pri tem je to, da je vsak človek, pri katerem je bil vedavk, umrl. Ali ga je sam umoril, ali je le iz strahu umrl, tega nam pravljica natanko ne pove. Ljudje so to zapazili. Ko je že deveti človek umrl, so začeli premišljevat, kako bi to zabranili. Šli so tedaj k tamošnjemu duhovnu ter ga prosili pomoči. Zvedeli so tudi, da se tisti vedavk hodi skrivati v zvonik. Duhoven pošlje tri osmošolce v zvonik k zvonovom. Proti jutru zaslišijo ti pod seboj neko šumenje. Pogledajo skrivaj navzdol in zapazijo res vedavka, kateri si je nogovnice obuval, a tako čudno, da ko je eno obul, je bila druga nega gola, ko je hotel še to obuti, je bila pa prejšnja gola. Temu smešnemu opravilu so se osmošolci zasmijali. Vedavk jih zasliši in priteče k njim; a v tem trenutku začnejo osmošolci zvoniti mrtvaško zvonjenje in pri tej priči pade vedavk skozi lino na pokopališče, zemlja se odpre in ga zagrne. Ljudje so imeli potem mir.

Kakor vidimo, pripisuje tukajšnje ljudstvo vedavkom precej obširno polje, obširen krog delovanja. Se vé, da ne pripovedujejo po vseh vseh popisanih lastnosti, ampak po nekaterih te, po drugih druge. Tudi ljudstvo pripoveduje te stvari kot pravljice in bajke in ne veruje, da bi bilo res, kar je domišljija rodila. V sedanjih časih bi bilo menda silno težavno dobiti človeka, ki bi imel kot resnico, kar se pripoveduje le za kratek čas ob dolgih zimskih večerih.

Čižmarjev Tone.

nu gniti in trohneti, kar je dalje glavni povod njegove nerodovitnosti in smrti.

Nadalje stavijo naši kmetovalci pri tem sajenji toliko češp skupaj, da se krona krone dotika, in mnogokrat segajo veje enega drevesa v krono drugega in nasprotno. Tako ne more dovolj zraka in solčnih žarkov med drevo dohajati, kar je pa za krepko rast drevesa neobhodno potrebno. Drevesa katere koli vrste morajo biti najmanj toliko eno od drugega oddaljena, da se vsaj krona krone ne dotika. Tudi tako imenovane vošne mladike in druge pregoste veje naši kmetovalci redko čistijo; te se pa morajo odstraniti, ako hočemo, da dobi drevo dovolj svetlobe in gorkote, kakor tudi dovolj hrane za vzdrževanje samega sebe in za plod. Zavoljo pregoste krone rastejo po drevesu mah in drugi lišaji, ki so drevesu nekoristni in škodljivi.

Kratko rečeno, kdor hoče zahtevati od češpovih kakor tudi od drugih dreves, da naj mu dobro rodijo, naj jim to podeli, kar jim je k rodovitnosti neobhodno potrebno. To ni težavno delo po mojem mnenju, da se mlado češpovo drevec iz svojega prejšnjega mesta izkoplje in na drugo dobro urejeno mesto presadi. Kdor tega noče storiti, naj vsaj staro drevo s koreninami vred izkoplje in naj té novemu drevesu jamo dobro pripravi; naj jo po potrebi s pravilnim gnojem ali rodovitno zemljo pognoji in videl bo, da mlado drevesce bo dobro rastle in obilen plod rodilo, kakor za časov njegovih prednikov.

Naj vsakdo pomisli, da so naši predniki sadna drevesa sadili v mladenško, neizmolzeno zemljo, zavoljo tega v prvem času ni bilo treba, sadno drevje tako oskrbovati kakor dan danes.

Dopisi.

Iz goriške nižine, 23. aprila. — (Izv. dop.)

(O novem kažipotu po c. k. državnem muzeji v Oglejtu.) Ni davno, kar je „Soča“ omenila, da je prišla nova knjižica na svetlo, ki ima namen, potnika in preiskovalce voditi po novem državnem starinskem muzeji. Ta vodnik, v nemškem in italijanskem jeziku na maezejske stroške tiskan in sestavljen od muzejskega vodje g. prof. Maionica, šteje z uvedbo vred 51 strani. V uvodu na 3. in 4. strani naglašajo g. sestavljavec, v kako obilem številu se nahajajo starine v oglejskem ozemlju ter, pristavljajo, da so našli tukaj samo od januarja 1882. do decembra 1883. „okolo 40 novih napisov (ne gleda na odlomke), potem več nego 100 urn (posodice za mrliški pepel), celo vrsto kiparin, na stotine steklenih posod razne oblike, ravno toliko rezanih kamničev in množino manjših starin, kakor denarjev, manjših brons in drugih rečij s kosti, jantarja, žgane zemlje itd.“ Misli bi človek po teh besedah, da so prišle vse navedene najdenine tudi resnično v državni muzej oglejski: saj prostorov imajo veliko zato, in namen muzeja je tudi ta, da vedno bolj obogati. Ali jako bi se motil, kdor bi kaj takega pričakoval, kajti od vseh omenjenih med l. 1882. in 1883. najdenih in izkopanih starin ni se razen steklenega kozarca (Becher) nobena pridobila za muzej, in še omenjeni kozarec bi ne bil našel poti v muzej, ko bi ga s posredovanjem dr. Gregorutti-ja ne bil kupil za 6 gl. c. k. namestništvem svetovalec in voditelj okrajnega glavarstva Ivan vitez Vintschgau. Tako je prva muzejska dvorana, ki je namenjena državnim starinam, še vedno skoro prazna, ker se ni nič nakupilo; edino kar je nakupil vodja g. prof. Maionica, obstaja iz nekoliko nagrobnih kamenov, ki pa jih je bilo lahko pridobiti, ker težko kamene itak že zaradi drage prevoznice ostaja brez konkurence in je tajci pusté, kjer je; vse druge starine pa, ki so bile količkaj vredniše, so šle po svetu in so se večinoma, če ne izključno, poprodale na Angleško.

Pa da se vrnemo k novemu kažipotu, moramo omeniti, da se nahaja v knjižici tudi več stvarnih napak, katere so potrebne poprave. Čudno se nam zdi tudi, da je imel g. vodja tako silo za izdajo, da ni vstrel v knjižico onih kamenov in spomenikov, ki leže zunaj na vrtu, in da se izgovarja, češ da tem spomenikom ni bilo še možno določiti pravega prostora. Do kedar bo moral popotni ogledovalec čakati, da mu kažipot v tem oziru popolnijo? Ali ni bilo mogoče separatno (posebe) na kaki strani tudi te spomenike v knjižici imenovati, če se je že tiskala za italijanske in nemške potnike? Ali čaka morebiti g. vodja, da priredi kmalu tudi kako slovensko ali slovansko izdajo, ki bo popolnija od sedanjih dveh?

Silo je moral imeti g. prof. Maionica, ker se nikakor ni potrudil, da bi bil stvari v kažipotu tudi kronologično uredil, kar je vendar načelna potreba pri takih delih. Če je kažipot tudi „za širše kroge“ (str. 4), potem bi bil kronologičen red toliko potrebniji. Sicer se pa ta nedostatkost ali pomanjkljivost popolnem ujemo z razvrstitvijo v muzeji samem.

S tem smo glavne reči omenili, katere nam ne ugajajo ni v oglejskem muzeji ni v uvedeni knjižici.

Iz Brd, 14. aprila 1884. — V 16. številki si, cenjena „Soča“, prinesla dopis iz Vipolž, v katerem dopisnik omenja podporno društvo in pokojniško združenje v Gorici ter pravi, da Vipolžancem ni mogoče pristopiti k omenjenima društvoma, ker so sami ustanovili društvo za učenje godbe. Dopisnik se s tem nekako ponaša in kliče rodoljube na pomoč; ali jaz se ne vjemam z njim v vsem.

V Vipolžah so ljudje edino kmečkega stana razen par čevljarjev in enega krojača; toraj godba bi se ustanovila skoro samo iz kmečkih ljudij. Bojim se, da bi se zaradi godbe ne zamerilo kmetijstvo, katero je steber vsem drugim stanovom. — Menim, da bolje ko z godbo bi se podpiral kmetijski stan s podučljivimi govori, z dobrimi kmetijskimi knjigami, katere naj bi ljudje čitali ter se učili pridno kmetovati in pametno gospodariti, da bodo v kmetijstvu napredovali. To bi bilo po mojem mnenju kmetijstvu v večjo korist nego godba, sicer pa vsakdo naj dela po svoji pameti.

S Krasa, 22. apr. S 1. majem začne se vožnja pošta iz Stanjete v Sežano. Iz Stanjete odide zjutraj ob 6. in pride v Sežano ob 8 $\frac{1}{2}$. Iz Sežane pa ob 1 in pride v Stanjel ob 3 $\frac{1}{2}$ popoldne. Vlak z Dunaja v Trst pride v Sežano okoli 9., iz Trsta na Dunaj pa okoli 11 $\frac{3}{4}$. Če ima kdo pot bodi si proti Ljubljani ali Trstu, porabi lahko to priložnost, ker mu ne bo treba na noben vlak dolgo čakati. Ravno tako tudi isti, ki imajo v uradnih ali pri zdravniku opravilo. Zjutraj opravijo, popoldne so pa zopet doma.

Neka slovenska tiskarna razposlala je našim županstvom knjigo, katera je izšla te dni in ki opisuje dunajsko dogodbo, ki ni v spodbudo ni v omiko naroda. Ne ujemamo se s takim ravnanjem, timveč želimo, naj bi naši knjigarji delovali tudi za naprej za narodovo omiko in naj bi ne iskali zaslužka pri takem blagu, s katerim mastijo dunajski razupiti listi svoje radovedne čitatelje. Naše slovstvo naj bo vedno le sredstvo narodove omike in naj ne stavlja dobička na prvo mesto. Knjigar naj ima svoj dobiček, pa s poštenim blagom.

Iz Sela, 22. aprila. — (Shod županov ajdovskega okraja.) Veselilo nas je čitati v „Soči“, da bode dne 20. aprila shod županov pri Rebku. Čakali smo radovedni tistega dne in je šlo več nas uže ob 2 popoldne k Rebku. Kmalu po treh urah popoldne so prišli vkup vsi župani ajdovskega okraja razen dveh in dosti družih gospodov in možakov.

Cerški župan, gospod Leban, je prvi nagovoril zbrane tako le: Slavna gospoda! mislim, da vam je znan namen našega današnjega shoda; veselil me, da ste se ga udeležili v tako obilnem številu.

Dogovori in shodi županov in drugih veljavnih gospodov in možakov so važni in imajo dosti pomena; zato bi bilo potrebno, da bi se večkrat prirejali. Iz takih pogovorov poizvejo lahko naši deželni in državni poslanci naše misli in želje in nas v naših zadevah lažje zagovarjajo na dotičnih mestih. Da se pa reda držimo, prosim, gospoda, blagovolite izvoliti predsednika. — To se je zgodilo in bil je enoglasno izvoljen kot predsednik g. Fr. Leban.

Župan Leban govori naprej: Castiti gospodje! znano je vsem, da letni pridelki tukaj pri nas so leto za letom manjši; nasprotno pa so poviški k izravnim davkom leto za letom večji. Uprašanje: kaj je pa največji vzrok teh poviškov? Gospoda moja, takih vzrokov je dosti, katere bomo pri drugih shodih lahko tavajali. Danes pogledimo le tisti vzrok, ki ga imamo vsak dan pred očmi, bolniške stroške. Te stroške pa zakrivi največ davkoplačevalec neugodna domovinska postava, katera je s poselsko postavo v bližnji zlahti, tako da iz prve izvirajo slabi nasledki zadnje v bolniških stroških. Ti dve postavi sti velike važnosti in v veliko škodo davkoplačevalcem; ti dve postavi tlačiti najbolj kmečki stan, to je davkoplačevalce, in sti potrebni in silno potrebni, da se predruščiti, drugače nas spraviti na zadnjo zarezo. Gledaj na to, da tudi naš slavni deželni odbor je na to misel prišel in namerava poselsko postavo predruščiti, kar se vidi iz poslanske okrožnice, ki zahteva od županov, naj o ti poselski postavi kaj sporočijo, in ker je prememba te poselske postave prav potrebna, prosim, gospoda, da bi se danes pogovarjali o predruščitvi te postave. (Dobro).

Gospod Robič, župan Rifenberški prosi za besedo in pravi, naj bi se pri spremembi poselske postave na to pazilo, da vsak sluga ali rokodelce, ko v službo pride, mora policiji naznaniti dan, ko v službo pride in ko iz službe gre. Ravno tako naj bi bili gospodarji zavezani držati se tega reda. Na ta način se bode precej zvedelo, ko kak služabnik oboli, kdo je njegov gospodar. Po obstoječi postavi bi moral gospodar en mesec za svojega slugo bolniške stroške plačevati, ali ker so gospodarji neznanji, zato plačujejo le malo ali nič za svoje bolne sluge.

Cerški župan g. Leban se strinja z govorom g. Robiča in dostavlja, da bi bilo primerno, naj bi se tudi na to delalo, da bi moral vsak sluga ali rokodelce neko odstotnino svojega letnega ali mesečnega

zaslužka plačevati. Tak denar bi se vložil v kako društveno hranilnico, ali pa bi se shranil pri županstvu in s tem bi bilo občinam mnogo pomagano k plačevanju bolnišničnih stroškov.

Gospod Pavlica, podžupan Rifenberški, pravi, naj bi se tudi na to pazilo, da bi bili gospodarji zavezani, da bi ne smeli slugo v hiši držati, če ni vpisan v kakošno zavarovalno društvo. Na to naj bi pazili tudi župani pri izdajanju potnih listov. Vsi ti nasveti so se za dobre priznali z veliko pohvalo. Slednjič se je sklenilo, naj se voli odsek dveh mož, kateri bi današnje dogovore natančno pretresel. Izvolila sta se gospod Jožef Valič, župan, in Jožef Pavlica, podžupan. Prepričani smo, da ta dva moža stvar uredita in natančno popišeta. Potem jo pošljeta k podpisu okoli županov in še le potem se pošlje mnenje županov ajdovskega okraja na slavni deželni odbor kot odgovor na okrožnico dne 24. marca t. l. št. 4350.

Predsednik popraša društvo, ali bi bilo primerno, da bi se zanj za velika važna opravila in take dogovore skupaj zahajali. Z veseljem se je sklenilo, da. Potem smo se še nekoliko okrepčali, veseli prvega pogovora.

Politični pregled.

Cesarjevič in cesaričina, bila sta v Carigradu jako slovesno sprejeta; turški cesar jima je podaril veliki kordon osmanljivega reda in šefkat-reda, cesarjeviču tudi krasno sabljo z briljanti, cesaričini pa zavrtnik z briljantov. Avstro-ogerskim naseljencem, ki so visoka gosta navdušeno sprejeli, rekel je cesarjevič, da s skupnim in složnim delovanjem pričajo daleč od domovine o mogočnosti naše države ter da hoče z veseljem poročati cesarju, kako resnične čute domoljubja je našel med Avstrijci v Carigradu. V sredo se je cesarjevič Rudolf poslovil od sultana, zahvalivši se mu za sijajen sprejem. Sultan je izrazil željo, da bi se cesarjevičev parobrod „Miramar“ zopet ustavil nekoliko trenutkov v Bosporu vrnivši se iz Bruse, kamor se je cesarjevič napravljal, da bi visoke goste še jedenkrat pozdravil.

Poslanska zbornica na Dunaji začne v petek 25. t. m. zopet svoje poslovanje; zborovala bo do binokosti. Potem se skličejo deželni zbori. Nove volitve za one deželne zборе, ki niso bili lani razpuščeni, vršile se bodo takoj po binokostih. Posebno važne bodo volitve v deželni zbor moravski, kjer ima sedaj tretjina nemškega prebivalstva veliko večino. Čehi se nadejajo, da se jim posreči dobiti večino.

Pri volovski borbi je naša vlada res popolnoma podlegla, volovski prekupci ali komisarji so zmagali in Dunajčani bodo imeli meso še tako drago, morebiti še dražje nego do sedaj. Žalibog, da niso Dunajčani sami in dunajski magistrat vlade v tem važnem prašanju dovolj podpirali. Bolj se zanimajo Dunajčani pa za vprašanje severne železnice, o katerem pišemo na prvem mestu. K nekemu volilnemu shodu došlo je blizu 10.000 ljudi, ki so izrazili nado, da sprejme vlada ono železnico v svoje varstvo.

Iz Krakova se javlja brzojavno, da je 17 letni delavec Malarkievič iz Varšave hotel vreči bombo v sobo policijskega ravnateljstva, ko so bili pri njem zbrani policaji, da mu poročajo o dnevnih dogodjajih, toda bomba je padla na tla in ranila Malarkieviča, katerega so zaprli. Kaj je fant hotel, ni še znano, najbrže pripada socialistom, ki se povsod nahajajo. Celo v beli Ljubljani so dva prijeli in zaprli.

Na Ogerskem je Tisza ponosno objavil v državnem zboru, da je nad avstrijsko vlado zmagal. Zbornica mu je za to ploskala.

V Bosni in Hercegovini je vlada razglasila, da se odpravi vladikarina, t. j. neka desetina, ki so pravoslavni plačevali svojim škofom. Vlada bo sama škofove plačevala. Ta odprava zbudila je med Srbi veliko veselje, posebna deputacija gre na Dunaj, da se cesarju za to zahvali.

Zopet se govori o shodu treh cesarjev, t. j. našega, ruskega in nemškega.

V torek 22. t. m. sešel se je zopet nemški državni zbor, kateremu se bodo predložili različni predlogi. Najvažnejša naredba, s katero se bo bavil, je podajisanje socialističnega za-

kona. Ako ga zbornica zavrže bo najbrže razpuščena.

Domače in razne vesti.

Presvitli cesar je podaril za popravo cerkvene strche v Gabrijah pod Gorico 200 gl., za cesto ob Branci braniškim občinam pa 1000 gl. Slava do brodejnemu vladarju!

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici napravi v nedeljo, 4. maja, popoldne izlet v Dornberg, kjer bo tisti dan vinska razstava. Nadejamo se tudi mnogo prijateljev iz vipavske doline.

Za trak zastavi „Slov. bralnega in podpornega društva v Gorici“, ki bo blagoslovljena, ako ne bo zadržkov, 6. julija t. l., sta darovalc: Ig. čna M. Katnik 5 gl., gospa Jožefa Bizjak 5 gl. Hvala jima!

Za Pirčev spomenik so darovali: Jožef Jeram, dekan v Cirknem 1 gl. — N. M., kuharica v Gorici, 2 gl. — Marija Kermavner, v Gorici, 1 gl. — Nabrana vsota 102 gl. 10 kr. Hvala dariteljem!

Komisija za ribarenje v jadranskem morju pridno dela. Ključnih je bilo k posvetovanju (brez glasovne pravice) tudi nekaj ribičev avstrijskih in italijanskih. Iz tržaške okolice je bila prišla posebna deputacija pod vodstvom državnega poslanca g. Nabergerja, da bi komisiji razložila potrebe naših ribcev. V privatnih pogovorih se sliši, da sklepi komisije bodo Italijanom jako povoljni. Ni se čuditi; vsaj še avstrijski liste „Istria“ pa „Corriere“ ne jenjajo zagovarjati in priporočati italijanskih podanikov ter dokazovati, koliko dobička imamo Avstrijci, da hodijo italijanski ribiči ribarit na našo bregove. — Po končanih sejah napravi mesto komisiji sijajen obed (banquet) pa — brez napitnic.

Visoko c. k. ministerstvo za uk in bogočastje je dovolilo na prošnjo društva „Sloga“ slovenskemu otroškemu vrtu v Gorici za tekoče leto 200 gl. in nekaj podob proti temu, da bodo smeje slovenske kandidatnje tukajšnjega c. k. učiteljskega izobraževališča obiskovati imenovani otroški vrt.

Na kmetijski šoli vršile se bodo preskušnje z učenci za prvi šolski semester prihodnje sredo, 30. t. m. od 9. do 12. ure predpoludne. Prijatelji kmetijstva so od vodstva vabljeni, počastiti zavod pri preskušnjah učencev.

Dijakovarski škof, mil. gosp. Jurij Štrošmajer, mudil se je nekaj dni Gorici, kjer biva njegova sestričina, žena tukajšnjega polkovnika, ki je povila otroka, kateremu je bil škof boter. Danes se je odpeljal prečastni vladika v Rim, kjer ostane nekaj časa. Goriška čitalnica se je poklonil visokemu gospodu kot svojemu častnemu soudu. Dotična deputacija bila je jako prijazno sprejeta; njeni udje ne morejo prehvaliti utisa, ki ga je napravil ta nenavadni gospod na nje.

Vinorejsko društvo v Dornbergu priredi 4. maja (v nedeljo) vinarsko razstavo, h katerej uljudno vabi vinorejce društveni odbor.

O lepi slavnosti, ki se je vršila preteklo nedeljo v Pervacini, ko je bil umeščen preč. g. Jožef Poljšak kot župnik ondašnjih vernikov, došel uam je dopis prepozno; zato smo ga morali odložiti.

Iz Ilirske Bistrice se nam poroča: Včeraj 23. t. m. je padel 7 letnemu dečku klobuk v sedaj narastlo Bistrico. Hoteč ga prijeti pade deček v jako derečo vodo, ktera ga je daleč odnesla. Še le 1 uro pozejne so ga našli in mrtvega iz vode izvlekli. — Dne 22. t. m. bila je toča v bištriški okolici tako hudo, da je po nekaterih krajih ležala pedenj na debelo 2 dni.

Ljubljanski knezoškof bo, kakor poročajo zanesljivi viri, vodja ljubljanske bogoslovskega seminarija, bivši profesor veronauka na c. k. gimnaziji v Ljubljani, kanonik dr. Gogala, obče spoštovan in priljubljen gospod.

V Ljubljani so bile 21., 22. in 24. t. m. dopolnilne volitve v mestni zastop. Izvoljenih je vseh 12 kandidatov, katere je bil postavil narodni volilni odbor. Profesor Šuklje, ki je kandidoval samolastno, zoper disciplino, je propadel. Naj bi se vrnil tudi našim bratom Kranjcem mirni časi.

Za mesec maj priporočamo „Šmarnice ali majnikove ogovore“ Simona Gaberca, ki so oznanjene na zadnji strani. Dobivajo se v Ljubljani v „Katoliški bukvarni“ po cenah, ki so zadej naznanjene.

„Rokodejsko bralno društvo“ v Tolminu priredi v nedeljo 27. t. m. prvo „besedo“ svojega obstanka v g. Devetakovi dvorani s tem le sporedom: 1. Pozdrav; Nedved. 2. Govor predsednikov. 3. Deklica, Hajdrib. 4. Poglavlje I. II. III.; vesela igra. 5. Svet; Foerster. 6. Mutec; vesela igra. 7. Pesem koroskih Slovencev. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina neudom 30, udom 10 novcev. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

† **Andrej Kodrič**, profesor na veliki gimnaziji v Oseku, naš rojak iz Rifemberga, umrl je 16. t. m. ob 6. uri zajutra po mrtudu zadet. Iz zasebnega pisma posneli smo o pokojniku sledeče: „Pokojni g. profesor rodil se je v Rifembergu pri Gorici, v katerem mestu je gimnazijo dovršil in leto dni v semeniški prebil. Vseučilišče zvršil je na Dunaji, a od l. 1861. do smrti služboval je v Oseku, izvzemši nekoliko mesecev, ko je služboval v Požegi, kakor ga je bila premestila ostra roka barona Raucha v onem času, ko je imenovan ban mnogo profesorjev radi narodnosti odpustil. V torek po veliki noči se je pokojnih še sprehajal, obiskal je istega dne tudi bolnega prijatelja, na večer je še popravljal naloge, da bi jih drugoga dne 16. t. m. dijakom vrnil. 16. aprila na vse zgodaj prebudi soprogo in ji reče, naj ga ob 6. uri zbudi. Ko se je po četrti uri zopet ulegel, čuli so ga malo „hropsti“, a ko ga hoče gospa ob 6. uri prebuditi, vidi, da je skoro mrtev, dobila ni niti besedice od njega; pošlje po zdravnika, začnejo ga ribati — a ni bilo mogoče ga oživiti. — Pokojnik bil je dober Slovenec, dober Slovan, dober prijatelj in kolega, učen mož; govoril je slovensko, hrvatsko, nemško in italijansko popolnoma in precej dobro francosko. Pokojnik, ki je bil sošolec vašega državnega poslanca d. r. Tonklija, poročen je bil z gospo Katarino Štefanovičovo, zapustil je petero otrok: Rožico, Agico, Milico, Vjekoslava in Ljubico, ki je komaj 14 dni stara. Večen mu spomin!“ — V Oseku izhajajoči list „Die Drau“ opisuje življenje ranjkega jako lepo in imenuje našega rojaka veljaka na jezikovnem polju (in den Sprachen eine Autorität). Ranjki je bil zvest naročnik našega lista do smrti ter je ohranil do zadnjega izdihljeja gorko srce do svoje ožje domovine in svojih rojakov. Večni mu pokoj!

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliču

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, terganje po udih, bolečine v križi, ter živeh, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine po polnem trganju, kar do izuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schymarke. Gospoda pl. Trnkoczy-ju, lekarju v Ljubljani. Moja mati so na protinske boleznin na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujsa prihajala in uze več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga neumudoma naročim. In res imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v enakoj bolezni priporočam. Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udam

Fran Jug, posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski zeliščni sirup krajanski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, pesne in pljučne bolečine; 1 steklenica 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči sokli in sirupi.

Kri čistilne kroglice, e. kr. priv., ne smelo bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaznem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v skatulah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mesnem tergu v Ljubljani.

Š m a r n i c e

za tekoče leto 1884.

je založila in izdala

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ter se tam dobivajo po sledeči ceni:

V pol usnji z barvano obrezo po — gl. 90 kr.

Vse v usnji z barvano obrezo po 1 „ — „

Vse v usnji z zlato obrezo po 1 „ 20 „

Po pošti 10 kr. več. Kdor jih vzame 12 skupaj,

dobi jedne za nameček.

Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po ukaznicah.

S poštnim povzetjem stane mnogo več, pa nepotrebni stroškov.

Šmarnice omenjajo v uvodu in razpravi vselej nekoliko črtic iz življenja svetnika dotičnega dneva. Potem sledi nekoliko naukov z drugimi izgledi, vselej z ozirom na Marijo kraljico majnika. Upamo torej, da bodo Šmarnice keršanskemu ljudstvu in namenu majnikove pobožnosti ugajale.

Bolezni v želodcu (krč ali druge boleznin), ako jed ne diši, smrdečo sapo in slaba usta, stud in bluvanje, hemeroidične boleznin odpravi gotovo

Jeruzalemski balzam,

ki je narejen iz rabarbarove korenike; jako krepilnega vpliva, boljši ko vse druge medicinične sestave in skrivne mešanice.

Dobiva se edino le v lekarni

G. B. PONTONI-JA

pri dveh Zamorcih v Raštelji v Gorici.

Oznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da g. Jožef Modolo, štacunar v Magistratskih ulicah v Gorici, prodaja moj

briski burgunder

v boteljah, pristno in dobro blago, po primerno nizkih cenah.

V Podgori, 10. aprila 1884.

Andrej Kocijančič.

„Ljubljanskega Zvona“ dosedanji letniki, nevezani, so na prodaj po znižani ceni. Kdor jih želi kupiti, zve adresu prodajalčevu pri uredništvu „Soče“ na Travniku, h. št. 16. I.

Podpisani si šteje v čast, naznaniti p. n. gg. posestnikom in vinogradnikom, da ima zalogo izvrstnega žvepla za

žveplanje trt

ter da more slehernemu postreči s prav dobrim blagom po primerni ceni.

V Renčah, dne 22. aprila 1884.

Franc Culot-Lukežič.

Gospod B. Fragner v Pragi!

Hvalečnosti navdan spoznam za svojo najsvetlejšo dolžnost, Vam naznaniti, da so je dr. Rosa-ov zdravilni balzam, kterega ste mi poslali pri moji sedemletni hudi bolezni na čutnicah in slabem prebavljanju prav posebno dobro obnesel, tako da sem že popolnoma zdrav. — Že celo leto nisem mogel opraviti svojega poklica opravljati, 6 mesecev bil sem v dunajski bolnišnici. — pa vse ni nič pomagalo, — samo to čez vse dobro zdravilo me je rešilo mojega hulega in nesterpljivega terpljenja. Zatoraj sprejmite mojo najgorkejšo zahvalo in prosim, pošljite mi še 2 steklenici dr. Roza-ovega zdravilnega balzama.

St. Egid am Nuwabl (v Niž Avstr.)

Cajetan Strohmayr l. r.

Nagla in gotova pomoč za želodčne boleznin in njih nastopke.

Ohranitev zdravilja

je odvisna zgolj od ohranitve in pospeševanja dobrega prebavljanja, ker ta je glavni pogoj zdravja in telesnega in dušnega dobrega čutenja. Najbolj potrjeno DOMAČE ZDRAVILO, prebavljanje vrediti, doseči primerno mešanje krvi, odpraviti pokvarjene nezdrave krvne dele, to je uže več let sploh znani in priljubljeni

dr. ROSA življenski balsam.

Napravljen iz najboljših, zdravniško najkrepkejših zdravilskih zelišč, potrjen je posebno kakor gotova pomoč pri vseh slabostih prebavljanja, posebno pri prepadanju, po kislem disecim riganju, napejanju, bluvanju, pri bolečinah v telesu in želodcu, želodčnem kreu prenasabanju žalodca z jedmi, zasliženju, krvnem navalu, hemeroidah, ženskih boleznih, boleznih v črevih, hipochondriji in melanholiji (vsled slabega prebavljanja); on oživlja vso delavnost prebavljanja, dela zdravo in čisto kri in bolno telo dobiva zopet poprejšno moč in zdravje. Vsled te izvrstne moči je postal gotovo in potrjeno ljudsko domače zdravilo ter se sploh razširil.

1 steklenica 50 kr., dvojna steklenica 1 gl.

Na tisoče pohvalnih pism lahko vsak pregleda. Pošlja se na frankirana pisma proti povzetju zneska na vse strani.

SVARJENJE!

Da so izognejo neujabim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuporabno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rosov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; B. B. Pontoni, lekarničar; R. Kurnec, lekarničar. A. de Gironeoli lekarni. V OGLEJ: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Serravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. Ant. Suttina — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnemejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turhignojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri izlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji čez si kido nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopanih rokah, zoper lišaje, zoper otekline po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo. Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnovico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato jako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnovica ven potegnena. Tudi zabranit rast divjega mesa in obvaruje pred smetom (črnu prisadom); tudi bolečine to hladno mazilo poteci. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti po em se le se mazilo na nje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

Pivovarna v Senožecah

ima v zalogi izvrstno pivo v sodčkih in buteljah. Priporoča se vsem dosedanjim prejemnikom in drugim gostilničarjem, ki želé sl. občinstvu z zdravo pijačo postreči.

Postrežba je natančna in po ceni.

Senožec, pošta Postojna.

Drogerija

ANTONA MAZZOLI-JA

v Gorici

v gosposki ulici „PRI ČRNEM ORLU“

in

podružnica v Via Giardino št. 24.

Velika zaloga drog (dišov) in barv, suhih in mletih na olji, — Laki (firneži) in čopki vsake vrste. — Barvarske potrebščine najfinejše.

Prva in močna zaloga portlandskega cementa, kakor tudi rimskega cementa iz Trebevelj, najboljših vrst, pohvaljenih in obdarovanih na raznih razstavah.

Najbolja vrsta mletega žvepla za trte, z Rimskega in z Sicilije.

Vse po tako nizkih cenah, da se ni bati konkurence (pretakanja).

Kar ne pristuje, radi zamenimo.

SAMO

pri Ignaciji Steinerji v Gorici, nasproti nadškofjski palači,

moreš si priskrbeti po ceni trduo in lepo obleko narejeno ali po meri.

Za pomladanski čas dobiva se tam:

1000 celih oblek z volne po gl. 8 do 30

750 povrhnih sukenj z volne „ gl. 8 „ 22

2000 volnenih hlač „ gl. 2.75 „ 8

1500 volnenih jop „ gl. 5 „ 15

800 oblek z volne za dečke

in otroke „ gl. 2.50 „ 8

Ogromna zaloga tkanin za obleko po meri. Blago na ogled dobi na deželo, kdor se oglasi, brezplačno in poštne prosto.

Ima svojo krojačnico.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.